

Kontrolné otázky k problematice menšin (2015/2016)

Definice pojmu *menšina*.

1. Jak chápete pojem *dominující skupina*?
2. Které jsou nejdůležitější kritéria příslušnosti k menšině podle Tajfela. Charakterizujte je.
3. Vyjmenujte klasické typy menšin a charakterizujte je.

Etnická diferenciacie v ČR

4. Jak se v ČR měnili od roku 1921 do současnosti vzájemné proporce české majority a jednotlivých národnostních menšin a etnických skupin? V zobrazené tabulce zohledněte počty podle sčítání lidu z let 1921, 1961, 1991 a 2011. V komentáři popište, jak se menšina octla na území dnešní ČR a vysvětlete příčiny změn jejího počtu ve 20. století (u menšin: Slováci, Němci, Poláci, Maďaři, Romové). Podobně popište změny a současný stav u menšin nezohledněných v tabulce: Rusíni, Rusové, Ukrajinci.

Identita (podle Tajfela)

5. Jaký může mít vliv „sebenávisť“ členů skupiny (akceptování méněcennosti vlastní skupiny) na sociální chování členů této skupiny? Charakterizujte postoj „černé je krásné“ jako jednu ze schém odmítání.
6. Co je to asimilace? Charakterizujte její typy (podle Tajfela).
7. Definiujte pojmy *mateřský jazyk*, *lingvicismus*.

Tolerance

8. Vysvětlete pojem *předsudek*. Charakterizujte příčiny vzniku předsudků?
9. Co je to institucionální diskriminace a podle čeho ji poznáme?
10. Opište mechanismus proměny chování členů majoritní společnosti vůči členům etnické či národní menšiny - od osočování až k fyzickému násilí (podle Allporta).
11. Jak lze podle Vás překonávat diskriminaci příslušníků menšin ve společnosti?
12. Charakterizujte pojmy *xenofobie*, *etnocentrismus*, *obětný beránek*.
13. Vysvětlete příčiny etnocentrických a xenofobních postojů části české majority v současnosti.

Intervence do problematiky menšin

14. Charakterizujte vzdělávací programy pro výuku dětí pocházejících z menšinového prostředí. Vyberte vhodný program pro vzdělávání dětí z romských sociálně vyloučených lokalit a svoji volbu zdůvodněte.
15. Objasněte pojmy *sociální vyloučení* (podle P. Mareše) a *integrace* (u imigrantů a u zdravotně hendikepovaných).